

هوشنگ نصیرزاده

تحلیل کلی قضاوت در جام نوزدهم

امیدوارکننده نبود

سطح داوری در جام جهانی ۲۰۱۰ همان طور که فابیانو گفت هیچ پیش‌رفتی نداشته است و داوران این دوره برخلاف بازیکنان و مربیان چیز جدیدی برای عرضه کردن نداشت‌ه‌اند. به دلیل همین ضعف و درجا زدن داوران است که بحث استفاده از تکنولوژی بار دیگر مطرح شده و موافقان استفاده از آن با دلایل مستحکم‌تری بر این مساله اصرار می‌ورزند. البته جالب است که در این دوره استفاده از تکنولوژی بیشتر از اینکه به کار داوران بیاید به کار هوداران آمده تا آنها نظارت بیشتری بر کار داوران داشته باشند و نقاط ضعف آنها بیشتر به چشم آمده است.

در روزهای اول جام داوران توصیه‌ها را به نحو دیگری متوجه شده بودند. مثلاً در بازی‌های ابتدایی می‌دیدیم که استوک‌های کفش بازیکنان به طور بی‌رحمانه‌ای بر ساق پای حریف فرود می‌آمد اما داوران با بی‌توجهی از کنار آن می‌گذشتند. در کوتاه‌مدت مشخص شد به آنها دستور داده‌اند که در دادن کارت و گرفتن اخطار دقت عمل بیشتری داشته باشند و همین مساله باعث اشتباه آنها شده است اما آنها برای مثال کلوژه و کاکا را به اشتباه از زمین مسابقه بیرون می‌کنند یا گل افساید اسلواکی به نیوزیلند و همین طور گل افساید نیوزیلند به ایتالیا را درست اعلام می‌کنند و این تصمیمات در زمره اشتباهات بسیار بزرگ جام بود. البته جای خوشحالی است که هیچ کدام از این اشتباهات بزرگ را داوران آسیایی رقم نزنند و در قضاوت‌های آنها گاف بزرگی را مشاهده نمی‌کنیم و آنها به خوبی توانستند از امتحانات این جام سربلند بیرون بیایند.

ماکنلو داور اسپانیایی که بسیار هم مورد عنایت کمیته داوران فیفا قرار دارد، کولی بالی از مالی، هستر از نیوزیلند و باتزر از گواتمالا جزء ضعیف‌ترین داوران این جام بودند و ایرماتوف، ماسیمو ساکی سوئسی، هکتور بالدسی از آرژانتین و ویکتور کاسای مجار از داوران خوب جام جهانی ۲۰۱۰ بودند. با این حال در گمانه‌زنی‌ها برای قضاوت بازی فینال به نظر می‌رسد شانس داوری از قاره آفریقا بیش از بقیه باشد.

با توجه به حذف تمام تیم‌های آفریقایی از جام جهانی به احتمال زیاد فیفا داوری دیدار فینال را به آفریقای جنوبی بسپارد که در میان ۲۹ داور در رده هجدهم قرار دارد تا به این طریق از قاره سیاه هم دلجویی کرده باشد.

اگرچه داوران آسیایی در کل جام عملکرد خوبی داشتند اما در دو بازی پایانی اعتراضات بازیکنان به داوران آسیایی بازی بسیار زیاد شده بود. این را باید قبول کنیم که کلاس مسابقه تا حدودی از کلاس داوران بالاتر بود و آنها مهم‌ترین مسابقات عمرشان را سوت زدند اما با این حال بعضی از اعتراضات به آنها غیرمنصفانه بود. نیجی مورا نشان داد به محض اینکه بازی به خشونت کشیده شود، توانایی کنترل از او سلب می‌شود. روشن ایرماتوف هم با اخطار بی‌موردی که به برای خطای هند بازیکن اسپانیا به او نشان داد روی دیگر سکه را به نمایش گذاشت و خصلت آسیایی خود را نمایان کرد اما با این حال اشتباهات فاحشی در داوری آنها پیدا نشد و تا حدود زیادی از آبروی داوران آسیایی در این تورنمنت بزرگ و جهانی دفاع کردند.

با بالاتر رفتن مراحل بازی‌ها و حساس‌تر شدن رقابت‌ها اشتباهات داوران هم بیشتر می‌شود و این فقط مختص به داوران آسیایی نیست. مثلاً در بازی اسپانیا – پاراگوئه دیدید داور بازی اشتباهاتی داشت. با اینکه تکرار ضربه پنالتی اسپانیا درست بود اما پنالتی اروگوئه هم باید یک بار دیگر تکرار می‌شد و برای اسپانیا هم باید یک پنالتی دوم گرفته می‌شد و گل پاراگوئه هم کاملاً درست بود و مشخص نشد داور بازی به چه دلیل آن را مردود اعلام کرد.

عده‌ای اعتقاد دارند بخشیده شدن کارت‌های زرد بازی فینال، کار داوران را در مرحله نیمه نهایی مشکل‌تر از این هم خواهد کرد اما این اظهار نظر درست نیست.

طبق مقررات fdc فیفا در هر تورنمنتی فقط یک بار حق دارد کارت‌های مسابقات را ببخشد که این بخشش شامل دو اخطارها و کارت‌های قرمز نمی‌شود. این قانون ارتباطی به کار داور پیدا نمی‌کند و او کار خود را انجام خواهد داد.

در یک جمله در خصوص بررسی داوری‌های این دوره می‌توان گفت تفاوت داوری آسیایی غیرمنتظره، داوران اروپایی در حد انتظار، داوران آمریکای جنوبی کمتر از سال‌های گذشته و داوران آقیانوسیه ناامیدکننده و آفریقایی‌ها کاملاً در سطح معمولی بودند.

گزاره‌ش

جام جهانی ۲۰۱۰ در مقایسه با داور کلی

فراموشتمی‌کنم

به میزبانی آفریقای جنوبی چه نمره‌ای می‌دهید؟ شاید وقتی چند ماه دیگر گرد نوستالژی به قاب خاطرات نوزدهمین دوره جام جهانی بنشیند، بتوان به این سوال پاسخ داد. فعلاً تنها می‌توان از طریق کتاب‌های انتشاراتیافته یا «دی‌وی‌دی‌های ضبط‌شده ارزش‌گذاری را در دستور کار قرار داد وگرنه چاره کار همان صبر کردن است. برای زیبا نامیدن تورنمنتی به ارزش جام جهانی خیلی راحت می‌توان از صفت «کلاسیک» استفاده کرد اما آنچه یک دوره رقابت را از داور قبلی متمایز می‌کند، مولفه‌هایی مانند گل‌های زیبا، نمایش فردی فوق‌العاده و تعادل بین نتایج قابل پیش‌بینی و شگفتی‌هاست. در این شرایط معیار اصلی، تعداد بازی‌های بزرگ نام دارد. در جام جهانی ۲۰۱۰ نبرد غول‌ها بارها تکرار شد. انگلیس در جدال با آلمان حرف زیادی برای گفتن نداشت و آن گل پذیرفته‌نشده هم بهانه‌ای بیش نبود. در ادامه آرژانتین هم به راحتی مقابل ژرمن‌ها سر تعظیم فرود آورد. فوتبال آزاد غنا جالب توجه بود و رستگاری اسپانیا پس از شکست در اولین بازی جام نشان داد مانادورها هم دلیل قبل از تورنمنت ۴۵ بازی بدون شکست را پشت سر نگذاشتند. تمام کنفرانس‌های مطبوعاتی مارادونا، بازی فوق‌العاده برزیزل در نیمه دوم جدال مرحله یک‌چهارم نهایی مقابل هلند، گردش عجیب جابولانی (توپ جام جهانی) که گل‌های زیبایی را رقم زد و البته صدای «ووووولا»، همان خاطرات ما به محض قدیمی شدن جام جهانی ۲۰۱۰ خواهد بود. هرچند کراخت بازی‌های دور اول مرحله گروهی در روزهای بعدی تعدیل شد اما همان نشانه‌ها (خیمه زدن در نیمه زمین خودی) تا پایان راه به چشم می‌خورد. همین سال پیش فرانسه و آرژانتین به عنوان مدعیان اصلی قهرمانی در همان مرحله گروهی از جام خارج شدند. آمریکا، سنگال و کره جنوبی تا مراحل یک‌چهارم نهایی و نیمه‌نهایی پیشروی کردند. بازی سرد آلمان و پاراگوئه در مرحله یک‌هشتم نهایی آن دوره نشان داد تا پایان راه باید تنها از دو عدد حرف زد؛ صفر و یک. فقط ممکن است جایشان جلوی نام تیم‌ها عوض شود. در ۱۵ بازی مرحله حذفی (به استثنای فینال) فقط ۲۵ گل درون دروازه‌ها قرار گرفت و تنها یک بازی کلاسیک (جدال کره جنوبی و ایتالیا در مرحله یک‌هشتم نهایی) شکل گرفت. چهار سال بعد تنها تفاوت در نام رقبای تک‌بازی کلاسیک مراحل حذفی خلاصه می‌شد؛ ایتالیا مقابل آلمان. در زمینه بازی فردی هر پنج بازیکن برتر سه سال ۲۰۰۵ فوتبال دنیا شامل رونالدینیو، آنری، لمپارد، آدریانو و شوشنکو همگی با نام‌هایی دور از انتظار قبل از فینال به خانه‌هایشان بازگشتند. در جام جهانی ۲۰۱۰ بازی‌های مراحل حذفی به مراتب جذاب‌تر از جدال‌های مرحله مشابه سال ۲۰۰۶ بود. البته شاید بگویید چرا از جام جهانی ۱۹۹۰ نام نمی‌بریم. خب، آنجا هم پیروزی چهار بر یک آلمان مقابل یوگسلاوی سابق، پیروزی سه بر دو انگلیس در جدال با کلمرون و البته جدال کلاسیک آلمان و هلند در مرحله یک‌هشتم نهایی دادلی برای دوست داشتن فستیوال سال ۱۹۹۰ به وجود می‌آورد. لیست بازی‌های ماندگار سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۸ را هم به یاد بیاورید؛ رومانی ۳، آرژانتین ۲، ایتالیا ۲، نیجریه یک، ایتالیا ۲، اسپانیا یک، هلند ۲، آرژانتین یک و برزیل یک، هلند یک. آنهایی که دو جام جهانی ۱۹۸۲ و ۱۹۸۶ را دیده‌اند، می‌گویند جدال‌های آلمان غربی با مراکش و مکزیک جذابیت‌هایی به مراتب بیشتر از سه‌چهارم بازی‌های جام جهانی ۲۰۱۰ داشت. تساوی یک –یک فرانسه با شوروی، برتری شش بر یک دانمارک بر اروگوئه، پیروزی چهار بر سه بلژیک مقابل شوروی، برتری پنج بر یک اسپانیا مقابل دانمارک، پیروزی دو بر یک آرژانتین در بازی سلسایی با انگلیس و جدال فوق‌العاده زیبای فرانسه و برزیل دیگر یادگاری‌های جذاب دو جام دهه ۸۰ به حساب می‌آیند. گل عجیب «تاری» اسپانیایی به برزیل به درخشش «ادر» برزیلی، اعجاز زیگو، فالکنو، سوکرانس و اشک‌های تاردلی پس از گلزنی در فینال جام جهانی ۱۹۸۲ پیوند خورد. بازی‌های هیجان‌انگیز تا مرحله نیمه‌نهایی ادامه داشت و تبانی اتریش و آلمان برای حذف الجزایر مظلوم، زیبایی مطلق را از بین برد. درست مثل کریسمس. وقتی بچه هستید جام جهانی بیش از دوران بزرگسالی به شما هیجان می‌دهد، اما بعدی می‌دانم دو سال دیگر بچه‌های امروز با به یاد آوردن جام جهانی ۲۰۱۰ دچار درد شیرین نوستالژی شوند.

۱۲ داوری

تمام اشتباهات داوری بحث‌برانگیز جام نوزدهم

سوت‌های

مهدی احمدی

■ **آلمان ۴ – استرالیا صفر (مارکو رودریگز):**

اینکه این اشتباه را باید اشتباه تاثیرگذار از بحث داوری صحنه هم یا اشتباه غیرتاثیرگذار از بحث داوری صحنه هم سسخت‌تر است. درباره صحنه اخراج تیم کاهیل شک و شبهه‌ای نیست که داور اشتباه کرد و در سختگیرانه‌ترین حالت ممکن یک کارت زرد و اندکی تذکر کفایت می‌کرد اما در زمان این اخراج استرالیا ۲ بر صفر عقب بود و پس از آن دو گل دیگر خورد که در روز آخر مانع از صعود آنها به دور بعدی شد. انصافاً اشتباه تاثیرگذار بود.

■ **نیوزیلند یک – اسلواکی یک (ژومه دیمون):** تنها داور آفریقای‌جنوبی طوری این بازی را سوت زد که مانند تیم ملی کشورش کمی از ادوار بعدی دور شود. روبرت وینک در دقیقه ۶۰، در حالی گل اسلواکی را به ثمر رساند که کاملاً در افساید بود. پیشرفت‌های علمی هم اشتباه دیمون را تأیید می‌کرد.

■ **آفریقای‌جنوبی صفر – اروگوئه ۳ (ماسیمو بوساکا):** تیم داوری در این بازی قضاوت بدی نداشت تا اینکه در دقیقه ۸۰ یک صحنه مشکوک در محوطه جریمه آفریقای جنوبی رخ داد. سواراز در شرایط مشکوک به افساید به صورت مشکوک توسط خونه به زمین خورد و داور ضمن نشان دادن نقطه پنالتی پایان جام را برای دروازه‌بان جسور آفریقا اعلام کرد. از نظر خیل زیادی از کارشناسان سواراز در موقعیت افساید به توپ رسید و تعدادی از آنها حتی بدون در نظر گرفتن افساید پنالتی را هم اشتباه می‌دانند و عقیده بر شریجه مهاجم جوان اروگوئه دارند.

■ **آرژانتین یک – نیجریه صفر (ولفگانگ اشتارک):** اگر اشتراک کمی با خصوصیات بازیکنان حاضر در زمین آشنا بود، داوری خویش را با یک اشتباه بد لکمدار نمی‌کرد. والتر ساموئل مانند مدافعان هاکی روی یخ است و هنگام ضربات ایستگاهی مدام در حال مشت و لگد زدن به بازیکنان حریف و گرفتن آنهاست. در صحنه گل هم او با گرفتن دیکسون اوهو مانع حرکت این بازیکن به سمت هایتزه شد.

■ **اسلواونی ۲ – امریکا ۲ (کومان کولیالی):** تیم داوری و در راس آن داور اهل مالی با یک اشتباه تملی زحمت امریکا را به باد دادند. گل سوم هیچ‌گاه مشخص شد که چرا مورد قبول واقع نشد. نه افسایدی و نه خطایی. اگر این گل زده می‌شد، امریکا در همان روز دوم صعودش عنوان صدرنشین را قطعی می‌کرد و در بازی با الجزایر خود را خسته نمی‌کرد که برای بازی مرحله بعدی آمادگی بیشتری داشته باشد.

■ **آلمان صفر – صربستان یک (آلیر تو مالنکو):** مالنکو در لایکا اصلاً فصل خوبی را پشت سر نگذاشته بود. اتفاقاً اکثر اشتباهات او هم در کارت دادن بی‌رویه بود. او در اوایل بازی هر خطایی را با کارت زرد جریمه می‌کرد. وقتی بازی به دقیقه ۳۷ رسید، کلوژه دومین خطای ساده و معمولی خود را انجام داد و داور هم مانند بار اول به راحتی کارت زرد را به او نشان داد و یک اخراج باورنکردنی نصیب مهاجم آلمان‌ها شد. این اشتباه آلمان را ویران کرد. ذقایی بعد از اخراج، صربستان به گل رسید. آلمان هم تا آخر بازی خوب حمله می‌کرد اما کاملاً مشخص بود که این حملات با یک بار کمتر انجام می‌شود.

■ **غنا یک – استرالیا یک (روبرتو روزتی):** قانون می‌گوید اگر توپ به دست بازیکن برخورد کند، در حالی که دست حالتی غیرطبیعی ندارد، بازیکن دست را به سمت توپ نمی‌آورد، شدت ضربه زیاد است و عمدی در کار نیست، به این ترتیب خطایی گرفته نخواهد شد. تازه توپ هم به قسمتی از دست کیول خورد که دامنه حرکتی بسیار کمی داشت. گل غنا از روی پنالتی این صحنه به دست آمد. نتیجه یک – یک تا پایان ثابت ماند. استرالیا در این جام هم مانند سال ۲۰۰۶ از داوری ضربه خورد.

■ **ایتالیا یک – نیوزیلند یک (کارلوس باترس):** گل نیوزیلند بدون هیچ شک و شبهه‌ای افساید بود. در این مورد کسی تردیدی ندارد. تردید بر سر

● «‏مینا شرفی»

اولین روز تمرین مربی پرتغالی در مادرید

رنال در دست تعمیر

تمرینات پیش از فصل رنال‌مادرید روز پنجشنبه شروع شد. هرچند تنها ۱۰ بازیکن غیرملی‌پوش سفیدپوشان در تمرینات حضور داشتند اما ژوزه مورینیو با جدیت کارش را در تیم جدیدش آغاز کرد. مربی جدید رنال فردی است که در هر تیمی که حضور داشته تاثیرگذاری‌اش را ثابت کرده و با بازیکنانش شوخی ندارد و از هم‌اکنون حضور او در تمام راهروهای مجموعه والدیباس سایه انداخته است. مکان‌هایی که هنوز با این طرفداران اجازه داشتند قهرمانان خود را ببینند و از آنها امضا بگیرند، بسته شده است. یک مرکز خواب در کنار زمین تمرین راه‌اندازی شده تا بازیکنان پس از تمرینات صبح دیگر برای استراحت به خانه خود نروند و در همان جا به استراحت بپردازند. پیام ژوزه مورینیو برای رئالی‌ها کاملاً مشخص است؛ کارهای زیادی در این تیم باید انجام شود. گذشته برای این مربی پرتغالی معنایی ندارد. یکی از کارهایی که او برای قطع ارتباط با گذشته انجام داده کنار گذاشتن دو تن از اسطوره‌های سانتیاگو‌برنابئو است. در مادرید رنال حکم یکی از اعضای خانواده سلطنتی را دارد و برترین گلزن این باشگاه محسوب می‌شود. او در کنار گوتی جریی از

سال پنجم ■ شماره ۱۰۱۳ ■ شنبه ۲۶ تیر ۱۳۸۹

مرگبار

پس از پایان بازی با تندترین لحن ممکن سراسر حسن کامران‌فر کمک‌داور ایرانی بازی رفت و او را به خاطر اخراج به‌رامی به یاد انتقاد گرفت. به هر حال کامران‌فر چون شخصاً تصمیم گرفت، بیش از بقیه در مظان اتهام قرار گرفت. تسلاوی در بازی بعدی مقابل هندوراس بدون امتیاز، دنیای فوتبال را متوجه یک واقعیت کرد؛ سوئیس به خاطر همان یک گل از دور رقابت‌ها کنار رفت. هیتسفلدر راضیدان بی‌دلی برای یکی از معدود دفعات از کوره در نرفت.

دومین بار پیاپی تیم باب بردلی در دام اشتباهات داوران افتاد؛ هرچند در نهایت توسط لاندن داناوان از خطر حذف گریخت. شاید در صورت عدم راهیابی به جام جهانی ۲۰۰۲ را بزرگ‌ترین قربانی اشتباهات داوران در مرحله گروهی نامید.

■ **اسلواکی ۳– ایتالیا ۲ (هاوارد وب)** فابیو کوالیالرا به تصور گل نجات‌بخش قهرمان جام جهانی ۲۰۰۶ یک لحظه دیوانه شد اما در نهایت ناپساوری گل او مورد قبول داور قرار نگرفت. حتی چنانچه باور کنیم اسکرترل روی خط توپ را زدن دروازه بیرون کشیده، نمی‌توانیم بپذیریم گل کوالیالرا افساید بود. ایتالیا درست شبیه جام جهانی ۲۰۰۶ از اشتباهات داوری هم ضربه خورد، با این حال خیلی حق گلیاه ندارد چون با خط زدن بازیکنان بزرگ به یکسری بازیکن میلان و بوونتوس، می‌توان باشگاه‌های کوچک و میدان‌نیده در عرصه ملی بازی داد. تصاویر آهسته داور را رسوا کرد و ایتالیا را شاکی. چه کسی می‌توانست ادعا کند در صورت اتخاذ تصمیمی متفاوت، جام سرنوشت فعلی را داشت؟

■ **اسپانیا یک– پرتغال صفر (هکتور بالداسی)** آب دهان پرتاب‌شده از سوی رونالدو به سمت دوربین‌های تلویزیونی، حاشیه بزرگ آخرین بازی مرحله یک‌هشتم نهایی بود اما نباید از اشتباه داور در صحنه شکل‌گیری تنها گل بازی توسط «آل‌گوآخه» (لقب ویا) به سادگی گذشت. خیلی‌ها اعتقاد دارند در جام افساید‌های سختگیرانه می‌شد اجازه پیشروی را از آقای گل مشترک فعلی جام گرفت. پرتغال مقابل یک صحنه مشکوک شد، هر چند نمی‌توان بایستگی‌های قهرمان یورو ۲۰۰۸ را انکار کرد.

■ **شیلی یک – سوئیس صفر (خلیل ایراهیم الغمدی)** بعدها ثابت شد کمک‌داور روزگار تیم هیتسفلدر را سیه‌ا کرد. سرمربی آلمانی‌الاصل تیم ملی سوئیس

باشگاه

هتل شده بود و این مربی هم فقط ۱۰۰ روز در برنابئو دوام آورد و وادرنلی لوکرامیورگو جانشین او شد. این مربی برزیلی هم که تجربه حضور در لیگ اروپایی را نداشت پس از یک سال بدون کسب عنوان قهرمانی از رنال رفت‌اما از هم‌اکنون پایه‌های یک رنال کاملاً متفاوت از سوی مورینیو در حال شکل‌گیری است. او ۱۲ ساعت از روزش را در رنال می‌گذراند و همین مساله باعث تعجب عکاسانی است که سعی می‌کنند ورود و خروج او را به باشگاه در هر روز ثبت کنند. با این برنامه مورینیو بازیکنان ساعات بیشتری را در کنار هم در یک روز سپری می‌کنند. پیش از این بازیکنان رنال دو ساعت در صبح تمرین می‌کردند و فرصت این را داشتند که برای استراحت به خانه بروند، اما مورینیو اعلام کرده شاگردانش هر روز پیش از تمرین روزانه باید صبحانه را در کنار هم بخورند. سپس در کنار هم ناهار می‌خورند و در اتاق استراحتی که به تقاضای مورینیو شکل دیگری گرفته، استراحت می‌کنند. رنال مورینیو از ورزش‌های قبلی آن جوان‌تر و کم‌زیرنه‌تر خواهد بود. چهار خرید جدید رنال همگی جوان هستند و در مجموع ۵۰ میلیون یورو برای این تیم هزینه داشته‌اند. تنها بازیکن گران‌قیمتی که مورینیو درصدد جذبش است اشنلی کول ستاره چلسی است. مورینیو در برنامه‌هایش کاملاً مصمم است و این فصل هواداران یارسلونا مطمئن با کلبوس این مربی پرتغالی فصل‌شان را آغاز خواهند کرد.

^[1] رنال در دست تعمیر